

isumaliutersuut kronik

LEIFF JOSEFSEN

Viden om handicap vil øge inklusionen- viser ny forskning

Vi er tryggest ved det handicap, vi kan se – usynlige handicap, skal vi arbejde på at forstå. Det viser en ny landsdækkende forskningsundersøgelse »Holdninger til Handicap«, som Tilioq og Ilisimatusarfik lancerer 17. november

Denne første undersøgelse af befolkningens holdninger til personer med handicap viser, at der er en del at arbejde med, når det handler om tiltroen til, hvordan mennesker med handicap kan indgå i samfundet. Videnindsamling er en central del af arbejdet med at

sikre personer med handicaps rettigheder. Viden om forholdene for personer med handicap indebærer bl.a. viden om, hvad befolkningen generelt mener om personer med handicap i privatlivet, på arbejdsmarkedet og i livets øvrige sammenhænge.

Undersøgelsens resultater viser, at vi skal arbejde på at styrke forståelsen af usynlige handicap. Det er især psykiske handicap, hvor befolkningen har mange forbehold. Befolkningen vurderer generelt, personer med handicaps evne til at indgå i centrale dele af samfundet som dårligere end personer uden handicap f.eks. som at tage en uddannelse eller at være på arbejdsmarkedet.

Undersøgelsen er et samarbejde mellem Tilioq og Ilisimatusarfik og sætter fokus på befolkningens holdninger til mennesker med handicap samt specifikke holdninger på arbejdsmarkedet. Den bygger på ca. 1.000 telefoninterviews, gennemført af HS Analyse, litteraturstudier og interviews med arbejdsgivere. I undersøgelsen har vi spurgt ind til forskellige holdninger til det fysisk og det psykiske handicap. Vi spurgte til om befolkningen kunne forestille sig at have en kæreste med et handicap eller en kollega, chef eller Inatsisartut-medlem med et handicap.

To ud af fem adspurgte mener, at der er fordomme i

samfundet omkring mennesker med et handicap. Sandsynligvis mener over halvdelen af de adspurgte, at vi dømmer personer med handicap på forhånd uden tilstrækkeligt kendskab. Fordomme kan være mange ting. Det kan i udgangspunktet være, at vi er usikre på, hvad det vil sige at have et handicap. Befolkningen kan være usikre på, hvad det betyder, hvis en kollega, en kæreste, en klassekammerat eller f.eks. ens leder på arbejdspladsen har et handicap.

Det fysiske og det psykiske handicap

Laver man en internetsøgning på et handicapskilt, ser man, at det er pictogrammet af en kørestolsbruger, som er det gængse symbol på et handicap. Dette der går igen på skiltet for handicaptoiletter eller handicapapparkering. Piktogrammet af kørestolsbrugeren er over 50 år gammelt og kaldes the International Symbol of Access. Problemet med pictogrammet er alderen og populariteten. 93% af handicap kræver ikke en kørestol.

Under kampagnen Visability93 lancerede man i 2018 en kampagne for at finde et mere dækende symbol på handicap end kørestolen. Man har endnu ikke fundet det rette symbol. Dette eksempl opsummerer meget godt den problemstilling, undersøgelsen peger på. Som befolkning har vi et for

lille kendskab til alle de andre former for handicap, og derfor også store fordomme over for de handicap, vi ikke kan se.

Undersøgelsen viser, at der i befolkningen er en større usikkerhed om psykiske handicaps end fysiske. Vi kan ikke se det psykiske handicap. Det er usynligt. Det er ikke lige så tydeligt som en kørestol. Man bliver usikker på, hvordan man skal forholde sig til en person, som lider af angst eller er diagnosticeret med ADHD. Sådanne usikkerheder kan have betydning for, hvordan man indgår i relationer med personer med psykiske handicap.

Der er to overordnede resultater fra undersøgelsen. For det første så ændrer holdningerne til personer med handicap sig alt efter, hvilke sociale relationer eller magtpositioner der spørges ind til, f.eks. er der mere positive holdninger til at have en nabo med et handicap end til at have en chef med et handicap.

Befolkningen er overordnede positive overfor at indgå i uforpligtende relationer med personer med handicap. Men, når relationerne bliver mere forpligtende og rykker tættere på, så skifter holdningerne. Særligt når der spørges til forhold, der er mere private. Befolkningen er positive for at et nært familiemedlem bliver gift med en person med handicap, men de fleste af de ad-

spurgte i undersøgelsen kunne ikke se sig selv være kæreste med en person med handicap.

For det andet Når vi i undersøgelsen har spurgt ind til relationer der indebærer magtpositioner, så kan der ligeført ses et udsving i befolkningens holdninger i forhold til, om der spørges til en fysisk eller psykisk handicap. Langt størstedelen af befolkningen er positive overfor at have et medlem af Inatsisartut, som har et fysisk handicap. Men kun lidt over halvdelen er positiv for at have en leder med et fysisk handicap.

Opmærksomheden på, hvad der ligger bag det at have et psykisk handicap, og hvordan hverdagsslivet kan leve med et handicap skal øges. Dette kan gøres på mange måder. F.eks. gennem initiativet fra NIIK, Kommuneqarfik Sermersooq og Tilioq i oktober, hvor Katuaq i Nuuk dannede rammen om fællesarrangementet Innarluutiga Erasingitsoq - Mit Usynlige Handicap. Her fortalte mennesker med usynlige handicaps og deres pårørende om, hvordan de levede med et usynligt handicap, og hvordan de kom igennem en hverdag med hjælp fra foreninger og netværk.

Personer med handicap skal have mulighed for at deltage i samfundet på lige fod med alle andre borgere. Dette kan støttes af et øget fokus på politisk niveau, og

Christina Johnsen

LEIFF JOSEFSEN

af et fokus på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet. I samfundet skal der helt grundlæggende arbejdes på at styrke kendskabet og modvirke befolkningens negative holdninger for personer med handicap og særligt personer med usynlige handicaps. Dette kræver en indsats fra befolkningen, men også af politikerne, der kan gå forrest og forbyde diskrimination af personer med handicap.

Steven Arnfjord,
(Ilisimatusarfik), Handicaptalsmand
Christina Johnsen
(Tilioq)

AKILIISINNAAJUNNAAR-NEQ

Akiliisinnajunnaartumi Ilulissat Bussii ApS, CVR 2906668 – SKS K1-611/2019, sularimittup advokat Niels Hansen Damm-ip allaffiani, Hans Egedesvej 3, 3900 Nuuk, pisassallit pisassaminik misilitsinnissa-minnut aggersarneqarput

pingasunngorneq 25. november 2020, nal. 09:00

Sularimittup pisassallit piumasaqataanuut siunnersuati taassuma allaf-fiani aammalu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi, Jens Kreutzmann-nip Aqq. 1, 3900 Nuuk, misissor-qeqarsinnaapput qulaani pisussaq sapaatip akunnerinik marlunnik si-oqqulluugu

INDKALDELSE TIL FOR-DRINGSPRØVELSE

I konkursboet Ilulissat Bussii ApS under konkurs, CVR 2906668, SKS K1-611/2019, indkalder der hermed til fordringsprøvelse på kurator, advokat Niels Hansen Dams komitor, Hans Egedesvej 3, 3900 Nuuk, mødet afholder:

onsdag den 25. november 2020, kl. 09:00

Kurators indstilling vedrørende kravene ligger til eftersyn på kurators kontor samt ved Retten i Grønland, Jens Kreutzmannip, Aqq. 1, 3900 Nuuk 2 uger før mødet

Nuuk, den 11. november 2020

Advokatfirmaet Malling & Hansen Damm

Hans Egedesvej 3, Postboks 1046 3900 Nuuk
Tlf. 32 34 00, Fax: 32 38 68
E-mail:
mdhaw@malling-hansendamm.gl

Peqataatitsineq ilisimasaqarnikkut annertusarneqassaaq – ilisimatusarnermi nutaami tamanna takutinneqarpoq

Innarluut takusinnaasарput toqqissisimanartinneruarput – innarluutip takusinnaanngisatta paasinissaal sulissutigissavarput. Nuna tamakkerlugu ilisimatusarluni misissuinermi »Innarluuteqarnermut isummat« Tiliup Ilisimatusarfiullu 17. Novembari saqqummertitassaani takutinneqarpoq

Innuttaasut inuit innarluutillit pillugit isumaannik misissuinermi siullermi takutinneqarpoq inuit innarluutillit inuaqatigiinni qanoq peqataatinneqassanersut isumaq pineqaraangat sulissaqaanngitsiartoq. Ilisimatusarnermi katersuineq inuit innarluutillit piginnaatitaaffisa qulakkeernissaanik suliaqarnermi pingaaruteqarpoq. Inuit innarluutillit atugaannik ilisimasaqalerneq inuit innarluutillit ulluinnarni inuunerannik, suliffesarnerannik inuunerannilu atugaannik allanik innuttaasut nalinginnaasumik qanoq isumaqarnerannik ilisimasaqalernermik ilaagut kinguneqarpoq.

Misissuinermi paasisat takutippaat innarluutit takuneqarsinnaanngitsut paasi-neqarnissaasa annertusar-nissaanik suliniuteqassasut. Tassanni pingartumik tarnikkut innarluuteqarneq pineqarpoq, tessanni innuttaasut akunnattooruteqar-torujussuuput. Innuttaasut ataatsimut isigalugu naliliip-put inuit innarluutillit inuaqatigiinni pingaaruteqartu-ni peqataasinnaassusiat in-unnut innarluuteqanngi-sunut sanilliullugu ajorner-suoput.

Misissuineq Tiliup Ilisimatusarfiullu suleqatigiisutigaat, innuttaasullu inuit innarluutillit pillugit isumaat suliffesarnerlu pillugit isumaannik aalajangersimasun-nik sammisaqarfiulluni. Tamanna 1.000-it missaanik oqarasuaatikkut apersuiner-nik HS Analysimit ingerlan-neqartunik, allaaserineqar-tartunik missuinernik suli-sitsisunillu apersuiner-nik tunngaveqarpoq. Aeqquiti-gaarpot innuttaasut innarluuteqartumik peeraqarn-nissaq/aappaqarnissaq sule-qateqarnissarluunniit, pisortaqarnissaq imaluunniit innarluuteqartumik Inatsisartuni ilaasortaqarnissaq takorloorsinnaaneraat.

Aperineqartut tallimaagaangata marluk isumaqar-put inuit innarluutillit pillugit inuaqatigiinni pigiliu-tiinnakkani isumaqarto-qartoq. Aperineqartut affaat sinnissagunarlugit isumaqarput inuit innarluutillit si-umut naammattumik ilisimanagut isummerfigisari-gut. Isummat pigiliu-tiinnakkat assigiinngitsorujusuusin-naapput. Aallaaviusumik tassaasinnaapput innarluuteqarnerup qanoq ittuune-ranik nalornineq. Innuttaasut suleqat, peeraq/aappari-saq, atuaqat assersuutigaluguluunniit suliffimmis pisor-taq innarluutilik qanoq it-

tuunersut nalornissutigine-qrnerat.

Timikkut tarnikkullu inaarluuteqarneq

Innarluutillit pillugit alla-gartaliussanik internetimi ujarleraanni issiavimmik as-sakaasulimmik atuismik pictogrammi takuneqarsin-naavoq, taannalu innarluuteqarnermut takussutissaagajutsinneqartarpoq. Tamanna aamma perusuersar-tarifianni imaluunniit biilinik inissiisarfimmi innarluutilinnit atorneqarsinaa-nerannik allagartaliinermi atorneqartarpoq. Issiavimmik assakaasulimmik atuismik pictogrammi ukiut 50-it sinnerlugit pisoqatiga-aaq taaneqartarluni the International Symbol of Access. Piktogrammimi ajornartorsiutit tassaapput piso-quaassusia atorneqartorujus-suuneralu. Innarluutit 93%-ii issiavimmik assakaasulimmik pisariaqartitsiviuneq ajorput. Paasisitsiniaanermi Visibility93 2018-im i-ngerlanneqartumi issiavik assakaasulinik pinnagu innarluuteqarnermut takussutis-samik matussusiisumik allamik nassaarniartoqarpoq. Takussutissaq eqqortoq suli nassaarineqarnikuunngilaq.

Assersuummi tessanni ajornartorsiut eqikkarneqarlu-arpoq. Inuttaasutut innarluutinik assigiinngitsunik al-anik tamanik ilisimasakitsu-ararsuvugut, taamaammal-

lu innarluutillit takusin-naanngisagut pillugit aama-pi giliutiinnakkani isumaqartorujussuulluta.

Misissuinermi takutinneqarpoq innuttaasut timikkut innarluuteqarnermut saniliullugu tarnikkut innarluuteqarneq pillugu nalornissuteqarnerusartut. Tarnikkut innarluutit takusinnaanngi-lagut. Takuneqarsinnaanngillat. Issiavittut assakaasut-littut ersartsigingilaq. I-nummut annilaanganermik ajuututilimmot imaluunniit ADHD-mik innarluutilimmot qanoq pissusilersussa-nerluta nalornissutigisarpar-put. Taamatut nalorninerit inunnut tarnikkut innarluutilinnut qanoq atassuteqaler-sinnaanermik nalornissuteqarnermik kinguneqasina-apput.

Misissuinermi paasisat pingaernerit marluuppput. Siullermik inunnut innarluutilinnut isummat inuit atta-veqaqatigiittarneranni atas-uteqarnerit pissaaneqarner-kuunniit aeqquutigineqarner-erat malillugu allanngorar-tarput, assersuutigalugu innarluutilimmik sanileqar-nissaq innarluutilimmik pi-sortaqarnissamut sanilliullu-gu pitsaanerusumik isuma-qarfingineqarpoq.

Innutaasut inunnut innarluutilinnut pisussaaffe-qarani atassuteqarnissaq na-linginnaasumik iluarineru-aat. Atassuteqarnerilli pisus-saafiliineruppata qanin-ne-

rulerpatalu isummat allan-ningortarput. Pingartumik pissutsit ulluinnarni inuu-nermut tunngasut aeqquuti-gineqaraangata. Innuttaasut ilaqtat qanigisap inum-mut innarluutilimmot katin-nissaajorinngilaat, misissuiner-mili aperineqartut amerlanerit inummik innarluutilimmik namminneq peeraqarnissartik/Aappa-qarnissartik eqqarsaatigisina-naanngilaat.

Appassaanik. Misissuinermi atassuteqarnerit pis-saanermik kinguneqartut aeqquutigineqaraangata, timikkut tarnikkulluunniit innarluuteqarneq aeqquuti-gineqarnersoq malillugu in-nuttaasut isumaat allanngo-rartorujussuit aamma taku-neqarsinnaavoq. Amerlane-rit timikkut innarluuteqartu-mik Inatsisartuni ilaasorta-qarnissaq ajorinngilaat. Taa-maallaat affai sinnilaarlugit timikkut innarluutilimmik pisortaqarnissaq ajorin-gilaat.

Tarnikkut innarluuteqarnermut innarluuteqarlnilu ulluinnarni qanoq pitsa-ne-rusumik inuuneqarsinnaa-nermut tunngaviusup isigi-niarneqarnera. Tamanna as-sigiinngitsorpassuartigut ingerlanneqarsinnaavoq. As-sersuutigalugu NIIK-miit Kommuneqarfik Sermersuu-miit Tiliuumillu ataatsimut suliniutikkut Innarluutiga Ersinngitsoq – Mit Usynlig Handicap Nuunmi Katua-

mi oktoberimi ingerlanne-qartukkut. Tassani ergus-ingitsumik innarluutillit qanigisaallu ergusngitsumik i-naarluuteqarlni inuuneq qanoq ittuunersoq aamma peqatigiiffit attaveqarfiillu ikorsiullugit ulluinnarni qanoq inuusarnerlutik oqal-tuuput.

Inuit innarluutillit innutaasut allat tamaasa naliga-lugit inuaqatigiinni peqataanissamik periarfissaqas-sapput. Tamanna politikkik-ut isiginiarneqarnerulerne-ratigut aamma suliffesarne-rup ilinniartitaanerullu isiginiarneqarnerisigut taper-serneqarsinnaavoq. Inuaqatigiinni inunnut innarluutilinnut pingartumillu inun-nut ergusngitsumik innarluutilinnut inuuttassut ajor-tumik isumaqarnerup annertusarnissa akiornissaalu tunngaviulluinnartumik sulini-utigineqartariaqarpoq. Tamassuman inuutaasut, poli-tikkerillumi, siuttuunissaan-nik innunnillu innarluuti-linnik assigiinngisitsisarne-rup inerteqquutigineqarnis-saanik suliniuteqarnisaat pi-sariaqarpoq.

Steven Arnfjord,
Ilisimatusarfik, Inuit Innarluutillit
illersuisuannit
Christina Johnsen,
(Tilio)

LEIFF JOSEFSEN

AKILIISINNAA JUNNAARNEQ

Piumasaqaat ulloq 17. januar 2020 tiguneqartoq naapertorlugu Kalaalit Nunaanni Eqqartussiviuup Let It Snow APS, CVR 12745923 inassutikku ulloq 14. november 2019-imeersukkut akiliisinnajun-naartut sularilerpaar. Ingerlativik Kommuneqarfik Sermersuumiipoq. Pigisaanut nakkutilliisutitassatut toqcarneqarpoq eqqartussissuseri-soq Niels Hansen Damm, Advokatfirmaet Malling & Hansen Damm, Postboks 1046, Hans Egedesvej 3 3900 Nuuk.

Pigisaanik nakkutilliisutitassamik akiligassaaqarfigineqartunullu ataasi-miitiliornissamik noqqaassutaa-sinnaasut, allakkatigut pisiganik agguassissarnermi eqqartussivim-mut kingusinnerpaamik uuma na-lunaarutigineqarneranit sapaatip akunneri pingasut qaangiutsinnag-tiltassamik.

Akiitsulimmut pisassaqartoq ima-luunniit allamik piumasaqaateqarni-artoq kinaluunniit kajumissaarneqarpoq piumasaqaatiini akilisinnajun-naarnerup ulluanit naatsorsorlugu pisiganik nakkutilliisutitassatut na-lunaarutigisagaa na-lunaarutigisagaa na-lunaarutigineqarneranit sapaatip akunneri pingasut qaangiutsinnag-tiltassamik.

KALAALLIT NUNAANNI EQQARTUSSIVIK

ulloq 4. november 2020

KONKURS

Ved dekret af den 17. januar 2020 har Retten i Grønland taget Let It Snow ApS, CVR 12745923 konkursbehand-ling efter en begæring modtaget den 14. november 2019. Selskabet har hjemsted i Sermersooq Kommune. Som kurator i boet er udpeget advokat Niels Hansen Damm, Advokatfirmaet Malling & Hansen Damm, Postboks 1046, Hans Egedesvej 3, 3900 Nuuk.

Eventuel anmodning om valg af kurator og kreditordvalg skal fremsættes skriftligt over for skifteretten senest 3 uger efter denne bekendtgørelse.

Enhver der har en fordring eller andet krav mod skyldneren opfordres til inden 4 uger efter denne bekendtgørelse at anmeldte sit krav opgjort pr. konkursdagen til boets kurator. Anmeldelsen bør være vedlagt dokumentation for kravet.

RETten i GRØNLAND

den 4. november 2020

LEIFF JOSEFSEN